

Giải pháp phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị đạo đức, lối sống; ngăn chặn, đẩy lùi những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ ở nước ta

PGS. TS. DƯƠNG QUANG HIẾN (†)
ThS. PHẠM THỊ THÚY HỒNG (‡)

Tóm tắt: Hiện nay, một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên đã và đang có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” dẫn đến tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí, nhũng nhiễu, làm cho nhân dân bất bình, giảm lòng tin đối với Đảng, Nhà nước. Bài viết đề xuất một số giải pháp phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, ngăn chặn, đẩy lùi những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ nước ta.

Từ khóa: Giải pháp; “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; xã hội chủ nghĩa.

Abstract: Currently, a considerable number of officials and party members have been demonstrating signs of deterioration of political thought, ethics, lifestyle, “self-evolution”, and “self-transformation”, resulting in bureaucratic, corruptive, wasteful, and harassment behaviors, resulting in the reduction of the people's trust in the party and State. This paper proposes a number of solutions to prevent and protect from the deterioration of political thought, ethics, and lifestyle, to combat against and remove the signs of “self-evolution” and “self-transformation” in our country.

Keywords: Solutions; “self-evolution”, “self-actualization”; socialism.

Ngày nhận bài: 19/10/2018 Ngày biên tập: 26/11/2018 Ngày duyệt đăng: 17/01/2019

Theo đánh giá của Đảng ta, hiện nay ở một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên đã và đang diễn ra sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” dẫn đến tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí, nhũng nhiễu, làm cho nhân dân bất bình, lo lắng, giảm lòng tin đối với Đảng, Nhà nước. Sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ đã được Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII chỉ ra thành 27 nội dung cụ thể⁽¹⁾. Thực trạng đó nếu không được ngăn chặn, đẩy lùi sẽ dẫn đến nguy cơ tiếp tục làm giảm lòng tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, gây tổn hại nghiêm trọng đến công tác xây dựng Đảng, đe

dọa sự tồn vong của Đảng, của chế độ xã hội chủ nghĩa, sự ổn định và phát triển đất nước.

Nguyên nhân khách quan và chủ quan của tình hình đó đã được Nghị quyết Hội nghị thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII chỉ ra, trong đó nổi bật là do “lối lầm ăn chay theo lợi nhuận bất kể giá nào, dẫn đến vi phạm pháp luật, lừa đảo, hối lộ, lừa hàng giả, buôn lậu, trốn thuế, xâm phạm nghiêm trọng tài sản xã hội chủ nghĩa và công dân; nợ nần dây dưa, chiếm dụng vốn của nhau, nhiều trường hợp không có khả năng thanh toán. Đó là xu hướng chạy theo buôn bán nhiều hơn sản xuất, thương mại hoang lan, xâm nhập vào cả các cơ quan văn hoá, y tế, giáo dục, nội chính; kỷ luật, kỷ cương và pháp luật không nghiêm, bất công; xã hội tăng lên”⁽²⁾. Đồng thời, trong quá trình đổi mới, các công cụ pháp lý chưa theo kịp sự phát triển của thực tiễn; công tác cán bộ cò

(*) Viện Khoa học Xã hội Nhân văn quân sự

(**) Tạp chí Tổ chức nhà nước

nhiều sơ hở; khả năng tự "đề kháng" trong cán bộ, đảng viên còn hạn chế; nhất là "việc xử lý cán bộ, đảng viên vi phạm còn nương nhẹ, nể nang, thiếu cương quyết"⁽³⁾. Vì vậy, Đảng ta kiên quyết đấu tranh "ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ"⁽⁴⁾, coi đây là công việc cấp bách.

Để phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ hiện nay cần thực hiện các nhóm giải pháp sau đây:

Thứ nhất, về công tác chính trị tư tưởng, tự phê bình và phê bình.

Cần thực hiện đồng bộ các giải pháp mà Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII đã chỉ ra, cụ thể là:

Một là, tiếp tục giáo dục đạo đức cách mạng và lối sống lành mạnh cho cán bộ, đảng viên. Việc giáo dục đạo đức cách mạng, lối sống lành mạnh cho cán bộ, đảng viên phải tiến hành thường xuyên và quản lý chặt chẽ. Nâng cao hơn nữa nhận thức về suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ. Cần phải làm chuyển biến nhận thức sâu sắc trong toàn Đảng, trước hết trong cấp ủy, lãnh đạo các cấp về tinh chất nghiêm trọng và nguy cơ của tình trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí. Phải nhận thức sâu sắc và có hành động quyết liệt về nhiệm vụ xây dựng Đảng, coi đó là nhiệm vụ then chốt, phải tạo được quyết tâm chính trị cao trong Đảng và toàn xã hội nhằm ngăn ngừa sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và "kiên quyết phòng, chống tham nhũng, lãng phí"⁽⁵⁾. Đồng thời chủ động "tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, những thành quả trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc"⁽⁶⁾. Phải "xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức"⁽⁷⁾.

Đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán

bộ, đảng viên⁽⁸⁾. Nội dung giáo dục phải toàn diện, trong đó, "tập trung lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao nhận thức trong toàn Đảng về ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng và sự cần thiết của việc học tập, nghiên cứu, vận dụng sáng tạo và phát triển chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Có kế hoạch học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận bắt buộc hàng năm đối với cán bộ, đảng viên gắn với việc cung cấp thông tin, cập nhật kiến thức mới phù hợp từng đối tượng, từng cấp, từng ngành, từng địa phương. Thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị"⁽⁹⁾.

Coi trọng chất lượng giáo dục, kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; vận dụng sáng tạo, phù hợp với thực tiễn. Từng cơ quan, đơn vị xây dựng kế hoạch giáo dục cho mọi đối tượng, đặc biệt là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Đồng thời, thực hiện nghiêm túc các tiêu chí về đạo đức, lối sống; kết hợp chặt chẽ giữa "xây" và "chống". Đảng ta chỉ rõ: Xây dựng và thực hiện có hiệu quả nội dung xây dựng Đảng về đạo đức, trong đó chú trọng xây dựng hệ thống chuẩn mực các mối quan hệ của cán bộ, đảng viên với tổ chức đảng và với nhân dân. Hàng năm, người đứng đầu và từng cán bộ, đảng viên có cam kết rèn luyện, giữ gìn phẩm chất đạo đức, lối sống, không suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa"; các cấp ủy, tổ chức đảng kiểm tra, giám sát việc thực hiện cam kết của cán bộ, đảng viên ở địa phương, cơ quan, đơn vị mình⁽¹⁰⁾.

Phương pháp giáo dục cần đa dạng, phong phú, cụ thể, gợi mở để cán bộ, đảng viên tự rèn luyện, tự tu dưỡng, tự kiểm điểm là quan trọng nhất. Mỗi cán bộ, đảng viên cần tiếp tục quán triệt, đẩy mạnh việc học tập và làm theo đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, bao gồm cả việc học tập và làm theo tác phong, phong cách của Người, thể hiện cụ thể trong công việc hàng ngày, trong quan hệ với nhân dân; tạo chuyển biến mạnh mẽ và sâu rộng hơn nữa trong ý thức tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân.

Hai là, thực hiện nêu gương nghiêm túc, chế độ tự phê bình, phê bình trong nội bộ. Người đứng đầu các cấp từ Trung ương đến cơ sở phải đề cao tính gương mẫu và thực sự dựa vào nhân dân để ngăn ngừa sự suy thoái về chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống trong Đảng. Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII đã chỉ rõ: "Thực hiện nghiêm túc quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương và bí thư cấp ủy các cấp"⁽¹¹⁾. Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cơ quan, đơn vị từ Trung ương đến địa phương phải nêu gương trong rèn luyện đạo đức cách mạng, lối sống giản dị, trong sáng, hết lòng vì Đảng, vì dân, trở thành tấm gương sáng về đạo đức cách mạng và lối sống xã hội chủ nghĩa cho mọi người học tập, noi theo. Phải "kiên quyết sàng lọc, miễn nhiệm, thay thế, cho từ chức đối với cán bộ làm việc kém hiệu quả, không hoàn thành nhiệm vụ, yếu về năng lực, kém về phẩm chất đạo đức, tín nhiệm thấp mà không chớ hết nhiệm kỳ, hết tuổi công tác, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu".⁽¹²⁾

Nâng cao tính chiến đấu, tinh thần thẳng thắn, dũng cảm trong tự phê bình và phê bình, nhất là đối với những hành vi trái với chuẩn mực đạo đức cách mạng và lối sống xã hội chủ nghĩa. Để cao tự phê bình và phê bình, đó là biện pháp tốt nhất để phát huy ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm, củng cố đoàn kết thống nhất trong Đảng, là phương thuốc hữu hiệu nhất để chữa trị các căn bệnh do suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống gây ra. Cần phải "khắc phục tình trạng nể nang, né tránh, ngại va chạm và bảo vệ người thẳng thắn, dám đấu tranh; cắp trên gởi ý kiểm điểm và trực tiếp dự, chỉ đạo ở những nơi có vấn đề phức tạp, nơi có biểu hiện suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Hoàn thiện quy chế đánh giá cán bộ một cách khoa học, phù hợp; quy định lấy phiếu tín nhiệm ở các cấp, các ngành định kỳ hoặc đột xuất"⁽¹³⁾. Mọi cán bộ, đảng viên phải nêu cao vai trò tiền phong gương mẫu, nói đi đôi với làm, nói và làm

đúng đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, thực sự là tấm gương sáng cho quần chúng noi theo.

Thứ hai, về cơ chế, chính sách.

Một là, phải kiên quyết, ráo riết trong chỉ đạo và tổ chức thực hiện các giải pháp phòng, chống tham nhũng ở từng cơ quan, đơn vị. Cùng với những thành tựu đã đạt được, công cuộc đổi mới đất nước đang phải đối mặt với nhiều nguy cơ, trong đó có tệ tham nhũng. Tình trạng tham nhũng vẫn diễn biến phức tạp trên nhiều lĩnh vực, nhất là trong quản lý, sử dụng đất đai, đầu tư xây dựng, cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước, quản lý, sử dụng vốn, tài sản nhà nước gây hậu quả xấu về nhiều mặt, làm giảm sút lòng tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng và sự quản lý của Nhà nước, tiềm ẩn các xung đột lợi ích, phản kháng về xã hội, làm tăng thêm khoảng cách giàu nghèo. Đảng ta chỉ rõ: "Tham nhũng và suy thoái về chính trị cũng như đạo đức đang trở thành vật cản lớn cho thành công của sự nghiệp đổi mới, cho sức chiến đấu của Đảng, đe dọa sự tồn vong của chế độ"⁽¹⁴⁾.

Hai là, chỉ đạo thực hiện đồng bộ cả phòng và chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; phòng và chống quan liêu, tham nhũng, lăng phí; phòng và chống "tự diễn biến", "tự chuyển hóa"; phòng và chống các tiêu cực khác. Trong đó, phải "kiên quyết chống tham ô, lăng phí, quan liêu"⁽¹⁵⁾, vì "bệnh quan liêu là nguồn gốc sinh ra lăng phí, tham

ô. Ở đâu có bệnh quan liêu thì ở đó chắc có tham ô, lăng phí; nơi nào bệnh quan liêu càng nặng thì nơi đó càng nhiều lăng phí, tham ô. Cho nên, muốn triệt để chống tham ô, lăng phí thì phải kiên quyết chống nguồn gốc của nó là bệnh quan liêu"⁽¹⁶⁾. Các cấp ủy đảng, người đứng đầu bô, ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị phải chủ động đẩy lùi tệ quan liêu, lăng phí, những nhiễu nhện dân và kiên quyết phòng, chống tham nhũng. Cần phát huy vai trò của quần chúng nhân dân và các phương tiện thông tin đại chúng trong phòng, chống tham ô, lăng phí, quan liêu, tham nhũng.

Ba là, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp phải kiên quyết phòng, chống "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ. Bởi vì, tình trạng

suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, cùng với "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong một bộ phận cán bộ, đảng viên đã và đang "làm giảm sút vai trò lãnh đạo của Đảng, làm tổn thương tình cảm của nhân dân đối với Đảng, là một nguy cơ trực tiếp đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ"⁽¹⁷⁾. Cho nên "Bộ Chính trị, Ban Bí thư và ban thường vụ cấp ủy các cấp chỉ đạo rà soát ngay đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý thuộc quyền và xử lý nghiêm những trường hợp suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", không bao dâm về tiêu chuẩn, điều kiện, quy trình bổ nhiệm, năng lực và hiệu quả công tác thấp, nhất là những trường hợp người nhà, người thân của cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp có nhiều dư luận"⁽¹⁸⁾, nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, là vấn đề sống còn của Đảng. Cần phải xây dựng quyết tâm chính trị cao từ Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Quốc hội, Chính phủ đến toàn Đảng, toàn xã hội để kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong một bộ phận cán bộ, đảng viên. Phải bố trí đúng cán bộ, nhất là người đứng đầu, có đức, có tài, có bản lĩnh, có tâm huyết chống chạy chức, chạy quyền. Trong công tác cán bộ, cần có chương trình hành động cụ thể, có trọng tâm, trọng điểm trong từng thời gian, phù hợp với từng ngành, từng địa phương, đơn vị, nêu cao trách nhiệm của người đứng đầu, mỗi cơ quan, đơn vị trong tổ chức thực hiện, bao dâm tính kế thừa và phát triển, chống cục bộ, bè phái.

Thứ ba, về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng.

Một là, coi trọng công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật đảng. Tăng cường kiểm tra, giám sát về việc chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, luật pháp Nhà nước; kiểm tra việc đảng viên thực hiện Điều lệ Đảng, thực hiện 19 điều đảng viên không được làm; tự soi, tự sửa theo 27 biểu hiện mà Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII đã chỉ ra. Có biện pháp phù hợp để kiểm tra, giám sát

về phẩm chất đạo đức và kết quả thực hiện nhiệm vụ của đảng viên, nhất là những đảng viên có chức, có quyền ở những lĩnh vực, ngành dễ xảy ra tiêu cực; kiểm tra, xử lý đảng viên vi phạm kỷ luật phải kiên quyết. Đảng ta đã chỉ rõ: "Các cấp ủy, tổ chức đảng tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và công khai kết quả để góp phần đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa"⁽¹⁹⁾.

Hai là, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc các cấp, các tổ chức chính trị - xã hội và của nhân dân về việc kiểm tra, giám sát đảng viên và tổ chức đảng trong thực thi nhiệm vụ.

Thứ tư, phát huy vai trò của nhân dân và **Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" ở nước ta hiện nay, trong đó chú trọng các biện pháp sau:**

Một là, phát huy vai trò, chức năng quản lý của Nhà nước đối với mọi mặt đời sống xã hội. Chính quyền các cấp phải cụ thể hóa các quan điểm, nghị quyết, chủ trương của Đảng thành chương trình, hành động, quy chế, quy định trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" đối với cán bộ, công chức, viên chức, các tầng lớp nhân dân ở địa phương thuộc quyền quản lý. Chính quyền các cấp phải thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước ở cấp mình trên tất cả các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh. Thực hiện quản lý trên cơ sở Hiến pháp và pháp luật, tuyên truyền vận động quần chúng thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Chính quyền các cấp cần thực hiện tốt chức năng, làm rõ nội dung, biện pháp quản lý công dân trên tất cả mọi phương diện con người, tư tưởng, tổ chức, nhu cầu, nguyện vọng, hoạt động của mọi công dân đang sinh sống, làm việc, học tập trên địa bàn.

Hai là, phát huy dân chủ mọi mặt trong đời sống xã hội trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa".

Chính quyền các cấp có vai trò thực hiện phát huy dân chủ của nhân dân, thực hiện dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân được hưởng những thành quả của cách mạng, của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc đã được quy định trong Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Đây là yếu tố cơ bản nhất tạo niềm tin vững chắc của quần chúng nhân dân đối với các cấp chính quyền từ Trung ương đến địa phương. Chính quyền các cấp tổ chức quán triệt và triển khai thực hiện nghị quyết của cấp ủy đảng trên tất cả các lĩnh vực; phát hiện và giải quyết kịp thời những bức xúc, mâu thuẫn nảy sinh từ đời sống thực tiễn ở mỗi địa phương, cơ quan, đơn vị để tạo sự đoàn kết, đồng thuận trong nhân dân; kiên quyết không để nảy sinh những vấn đề phức tạp ở địa phương để các thế lực thù địch lợi dụng nhằm thực hiện âm mưu chia rẽ mối quan hệ đoàn kết trong nội bộ, đoàn kết trong cộng đồng dân cư ở mỗi địa phương.

Chính quyền các cấp kiểm tra, đôn đốc cán bộ, đảng viên và nhân dân đấu tranh phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Thực hiện chức năng quản lý nhà nước, kiểm tra, giám sát kết quả thực hiện nhiệm vụ, chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước và giữ gìn phẩm chất đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên và nhân dân, không để xảy ra "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" ở cơ quan, đơn vị, địa phương. Trong kiểm tra, giám sát của chính quyền các cấp cần lắng nghe dư luận của quần chúng, tiếp nhận ý kiến của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân, nhận xét, phê bình cán bộ, đảng viên có biểu hiện nhận thức lệch lạc và hành vi sai trái; coi trọng phát hiện các nhân tố tích cực, điển hình tiên tiến, tổng kết, rút ra những kinh nghiệm hay, những cán bộ, đảng viên tiêu biểu về phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" để bồi dưỡng và nhân rộng điển hình ở mỗi cơ quan, đơn vị và địa phương.

Ba là, các tổ chức chính trị - xã hội cần phát hiện, kiên quyết đấu tranh với những

quan điểm, tư tưởng sai trái, thù địch. Kiên quyết, kiên trì vận động, thuyết phục, giải quyết triệt để các vấn đề nảy sinh trong nội bộ, không để kè xấu lợi dụng, phá hoại. Các tổ chức chính trị - xã hội là "tai mắt" của Đảng và Nhà nước. Do vậy, mỗi người, mỗi tổ chức trong hệ thống chính trị phải tự mình tạo được khả năng miễn dịch trước những tác động tiêu cực từ bên ngoài. Xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh sẽ tạo sự đồng thuận của các tổ chức chính trị - xã hội, làm cho mọi người dân đoàn kết nhất trí một lòng, phát huy dân chủ, hội tụ sức mạnh và động lực trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; giữ gìn phẩm chất tốt đẹp, ý chí quật cường của con người Việt Nam phấn đấu vì mục tiêu lý tưởng của sự nghiệp cách mạng; tích cực đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực, lạc hậu, không phù hợp với những đặc trưng của xã hội mới - xã hội xã hội chủ nghĩa mà chúng ta đang xây dựng.

Bốn là, phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc tạo sức mạnh tổng hợp để phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Đây là nhiệm vụ khó khăn, phức tạp, không có chiến tuyến rõ ràng, đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, các cấp, các ngành đoàn kết, có quyết tâm cao và dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam mới thành công. Phải "tăng cường công tác dân vận của Đảng và của chính quyền; phát huy vai trò giám sát của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội, của nhân dân, báo chí và công luận trong đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong cán bộ, đảng viên. Thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả phương châm dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra. Trước mắt, tập trung giải quyết kịp thời, dứt điểm những vấn đề bức xúc của nhân dân"⁽²⁰⁾. Hệ thống chính trị phải chủ động, kiên trì, tiến hành thường xuyên, liên tục ở tất cả các cấp. Sử dụng sức mạnh của cả hệ thống chính trị, của toàn dân trong đấu tranh phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Có như vậy mới phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc để

cùng phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", tạo sức mạnh của toàn bộ hệ thống chính trị ở nước ta đập tan mọi âm mưu, hành động thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" của các thế lực thù địch nhằm chống phá sự nghiệp cách mạng ở nước ta.

Năm là, phát huy vai trò của nhân dân trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Mỗi người dân là một pháo đài, một trận địa vững chắc về chính trị, tư tưởng xây dựng địa bàn, từng khu dân cư vững mạnh toàn diện góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Thực hiện vai trò này, cần thực hiện tốt chính sách đại đoàn kết toàn dân tộc, chính sách tôn giáo, chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước nhằm tăng cường khối đoàn kết toàn dân, làm thất bại âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề tôn giáo, dân tộc để chống phá. Cần đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc với nhiều nội dung, hình thức phong phú, đa dạng, khởi dậy sức mạnh, tiềm lực to lớn của nhân dân trong đấu tranh phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", góp phần quan trọng vào sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, phục vụ công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Chiến lược "biên biển hòa bình" của các thế lực thù địch lâm cho suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" ở cả con người và tổ chức, trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. Cần nhận diện rõ mức độ, phạm vi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ. Những giải pháp nêu trên góp phần phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", góp phần làm trong sạch nội bộ Đảng, bộ máy nhà nước, "giúp cho cán bộ và đảng viên ta giữ gìn phẩm chất cách mạng, cẩn, kiệm, liêm, chính, chí

công vô tư, một lòng một dạ phục vụ nhân dân, phục vụ cách mạng"⁽²¹⁾, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới./.

Ghi chú:

(1),(3),(6),(9),(10),(11),(12),(13),(17),(18),(19),
 (20) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng*, H.2016, tr.28-30, tr.26, tr.36-39, tr.36-tr.37, tr.37-tr.38, tr.38, tr.36-tr.41, tr.36-tr.38, tr.23, tr.36-tr.38, tr.36-tr.38, tr.47.

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc thời kỳ đổi mới*, Phần I (khoá VI, VII, VIII), Nxb CTQG, H.2010, tr.278.

(4) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb CTQG, H.2016, tr.80.

(5),(7),(8) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Văn phòng Trung ương Đảng*, H.2016, tr.211, tr.202, tr.200.

(14) Chính phủ, *Nghị quyết số 21/NQ-CP* ngày 12/5/2009 về *Chiến lược quốc gia phòng, chống tham nhũng đến năm 2020*.

(15),(16) Hồ Chí Minh, *tổng tập*, CD-ROM, tập 13, Nxb CTQG, H.2012, tr.419, tr.417.

(21) Hồ Chí Minh, *tổng tập*, CD-ROM, tập 13, Nxb CTQG, H. 2012, tr.418.

Tài liệu tham khảo:

1. Hồ Chí Minh, *tổng tập*, CD-ROM, tập 13, tập 14, Nxb CTQG, H.2012.

2. Ba mươi năm đổi mới và phát triển ở Việt Nam, Nxb CTQG, H.2015.

3. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Văn phòng Trung ương Đảng*, H.2016.

4. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng*, H.2016.

5. Hội đồng Lý luận Trung ương, *Phê phán các quan điểm sai trái, xuyên tạc cuộc đấu tranh chống suy thoái về tư tưởng chính trị, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" về chính trị trong Đảng*, Nxb CTQG, H.2017.